

A földigiliszta két vége

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXVII. évfolyam, 46. szám, 2023. november 17.

► *Nádas Péter: Szépírás mint hivatás. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2023, 116 oldal, 3499 Ft*

Nádas Péter *Szépírás mint hivatás* című, a kötet köldökébe helyezett nagyesszéje nem a körülményekről, hanem a tényleges munkáról szól, a szó szoros értelemben elvégzett munkáról, következésképp arról is, ami úgymond „néma poétikaként” ivódik bele a szövegstruktúrába. Hiszen akár túlsúlyba is kerülhet mindaz, ami nem is íródik bele egy szövegbe, vagy ha netán leíródik, akkor az ellenőrző munka során eshet meg, hogy a szerző boldogan vagy gyötrelmesen szabadul meg tőle.

Tévedés ne essék, ezek az eltüntetett izomrostok vagy nyirokcsomók nem a szöveg fantomfájdalmait gerjesztik, hanem részt vesznek a tökéletesnek ható vagy vélt corpus konkrét fiziológiai megformálásában. A szisztematikus, különös kegyetlenséggel elkövetett húzásokról legalább annyi szó esik, mint a *tyché* és a *techné* összekapcsolódásainak olajozott tornamutatványairól az archeológiai területté nyilvánított antik stadionban. Nem a levegőbe beszélünk, de mégiscsak a levegő rezegteti a hangszálainkat. A szövegstatikai és szövegstratégiai döntések lemondásokkal kapcsolatos részletei nem egy veszteségpoétika áldozatai, hanem egy nyereségprogram katalizátorai. Mondhatnánk némi túlzással, hogy a szövegtest külső szemmel láthatatlan belső szervei.